

בבית המשפט העליון

רע"פ 3823/19

רע"פ 4102/19

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש ברע"פ 3823/19: פלוני

המבקש ברע"פ 4102/19: פלוני

נ ג ד

המשיבה: המחלקה לחקירות שוטרים

שתי בקשות רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק עפ"ג 36803-12-18 מיום 22.5.2019 שניתן על ידי כב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל וח' זנדברג

בשם המבקש ברע"פ 3823/19: עו"ד דב גלעד כהן

בשם המבקש ברע"פ 4102/19: עו"ד עדי קידר

בשם המשיבה: עו"ד איתמר גלבפיש

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל וח' זנדברג) בעפ"ג 36803-12-18 מיום 22.5.2019, בגדרם נדחה ערעור המבקשים על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' הנשיא א' חן) בת"פ 46143-04-17 מיום 6.11.2018.

הרקע לבקשה

1. ביום 2.5.2016, הגיעו המבקשים, ששירתו אותה עת כשוטרים במשמר הגבול, לעיר העתיקה בירושלים כדי לאתר מפגע שביצע פיגוע דקירה. משהבחינו במתלונן, הם ביקשו לבצע על גופו חיפוש, במהלכו הם הפעילו אלימות וכוח בלתי סביר.

2. בראשית ההליך, ביקשו המבקשים לעיין בחומרי חקירה: לקבל את הנהלים, ההנחיות והפקודות של המשיבה בעניין אמות המידה להחלטה על ניתוב תיקי חקירה נגד שוטרים לדין פלילי או דין משמעתי. זאת, כדי לבסס טענה בדבר אכיפה מפלה. אשר לבקשה לקבל מידע בדבר תיקים אחרים של תקיפה על ידי שוטרים שהועברו לטיפול במישור המשמעתי בלבד, קבע בית משפט השלום (כב' השופטת ג' סקפה שפירא) בהחלטה מיום 2.12.2017 כי אין מדובר ב"חומר חקירה" וכי כדי לחייב את המדינה למסור לנאשמים חומרים שאינם חומרי חקירה לצורך ביסוס טענת הגנה מן הצדק, על הנאשמים להעמיד תשתית ראייתית ראשונית לכך שאכן ננקטה מולם אכיפה בררנית ממניעים פסולים וכי על הנאשם להצביע על מדיניות שיטתית וממושכת, ואין די בהצבעה על מקרים בודדים כדי להעביר לרשויות התביעה את הנטל להוכיח כי לא התקיימה אכיפה בררנית. לפיכך, דחה בית המשפט את הבקשה לקבלת נתוני העמדה לדין מתיקים נוספים, בקבעו כי "לא הובאה ראשית ראיה כי במקרה דנן חרגה המאשימה ממדיניות עקבית בה היא נוהגת".

3. בהמשך, במסגרת הסדר טיעון שגובש בעקבות הליך גישור שהתנהל, תוקנו עובדות כתב האישום לקולא והוראת החיקוק כך שיוחסה למבקשים עבירה של תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז–1977 (להלן: חוק העונשין) (להלן: כתב האישום המתוקן). זאת, חלף כתב האישום המקורי שייחס למבקשים עבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממשית בצוותא חדא לפי סעיף 380 בצירוף סעיף 382(א) לחוק העונשין.

4. המבקשים הודו בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעו על פי הודאתם. בהכרעת הדין מיום 11.3.2018 (ג"פ 17-12-29208), קבע בית משפט השלום כי הנאשמים ביצעו את העבירות המיוחסות להם בכתב האישום המתוקן. הצדדים הצהירו כי המאשימה תגביל עצמה למאסר מותנה ושל"צ בכפוף לתסקיר חיובי וכי ההגנה תהיה חופשיה בטיעוניה.

5. המבקשים ביקשו להימנע מהרשעתם בטענה לאפליה באכיפה, המתבטאת בהעדר אחידות ביחס להחלטה האם לנקוט בהליך פלילי או משמעתי נגד שוטר המואשם בעבירות. בית משפט השלום קבע בגזר הדין כי "נתתי דעתי לטענה בדבר חשש לאפליה בהעמדה לדין... אך כי אין בכל השיקולים להביא לאי הרשעתם של המבקשים בעבירה. זאת, משום שמדובר בשוטרים שהיכו את המתלונן ללא הצדקה כך שאין לסיים את התיק ללא הרשעה. בית משפט השלום הטיל על המבקש ברע"פ 3823/19 (להלן: המבקש 1) –

75 שעות של"צ ושלושים ימי מאסר על תנאי ועל המבקש ברע"פ 4102/19 (להלן: המבקש 2) – מאה שעות של"צ ושלושים ימי מאסר על תנאי.

פסק דינו של בית המשפט המחוזי

6. המבקשים ערערו על ההרשעה לבית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי קבע כי אין עילה להתערבות בגזר דינו של בית משפט השלום, דחה את הערעור וקבע כדלקמן:

"העבירה שבה הורשעו המערערים חמורה. מכתב האיטום המתוקן עולה כי ללא כל הצדקה ובטרם פנו אליו בדברים, אחזו המערערים במתלונן, הצמידו אותו לדלתה של חנות סגורה כשפניו אל הדלת והפליאו בו את מכותיהם במכות אגרוף בגופו, כשמערער 1 אף עושה שימוש בנשקו לצורך כך. לאחר תום האירוע מערער 1 אף שב על עקבותיו והרים לעברו של המתלונן את הרובה בתנועה מאיימת, לאחר שזה הודיע כי בכוונתו להתלונן על המעשה.
[...]

המתלונן נאלץ לספוג את מכותיהם של המערערים, כשהוא חסר יכולת להתגונן מפניהם. במעשיהם פגעו המערערים לא רק במתלונן, אלא גם בתדמיתה של משטרת ישראל ובאמון הציבור בה. מעשים כאמור מצדיקים את הרשעתם של המערערים. על המערערים הוטל עונש מתון. ביטול הרשעתם יהפוך את גזר הדין לבלתי מאוזן, ובנוסף לכך עלול להעביר מסר שגוי לאלה העלולים לחטוא בהתנהגות דומה.

אין להתעלם מכך שעבירות תקיפה המבוצעות על ידי שוטרים בתפקיד, מופנות לעיתים על ידי המשיבה למישור המשמעותי, ומשכך מטבע הדברים מסתיימות ללא הרשעה בפלילים. המערערים הגישו לבית משפט קמא סקירה של אירועים בעלי דמיון לאירוע שלפנינו, שהועברו מהמשיבה לטיפול משמעותי בלבד. עיון בפסיקת בית הדין למשמעת של משטרת ישראל מעלה, כי אלה הן דוגמאות בלבד, וכי הפנייה למישור המשמעותי של אירועים דומים לזה שלפנינו, ואף חמורים ממנו, אינה נדירה כלל... המשיבה לא חלקה בבית משפט קמא על הנאמר בסקירה שהגישו ב"כ המערערים, ומטעמה לא הוגשה פסיקה התומכת בטיעוניה בעניין מדיניות העמדה לדין הנוהגת על ידה.

התלבטנו האם המדיניות האמורה לעיל, אינה מחייבת הקלה בדינם של המערערים בדרך של ביטול הרשעתם. בסופו של דבר, אף מבלי להיזדרש לשאלת מידת הפגיעה במערערים כתוצאה מהרשעתם, הגענו לכלל מסקנה כי העבירה החמורה שבוצעה על ידם כמתואר לעיל מחייבת את הרשעתם, זאת אף לאחר שהבאנו בחשבון את הקושי האמור". (ההדגשות הוספו).

7. המבקש 1 מלין על היעדרן של הנחיות פומביות להפעלת שיקול הדעת של המחלקה לחקירות שוטרים בבואה להחליט האם להעמיד שוטר לדין משמעתי או לדין פלילי. לטענתו, בשל היעדרן של הנחיות מינהליות פומביות או מדיניות ברורה, לא קמה לרשות חזקת התקינות. המבקש 2 מצטרף לטענות אלו וכן טוען כי בתי המשפט קמא התעלמו מנסיבותיו המיוחדות של האירוע: מדובר באירוע שהתרחש בעת מילוי תפקידם כשוטרים כך שסוג העבירה מאפשר לוותר על הרשעה. המבקשים מפנים לבג"ץ 3335/18 הצלחה – התנועה הצרכנית לקידום חברה כלכלית הוגנת נ' המחלקה לחקירות שוטרים. עתירה זו נמחקה משהמחלקה לחקירות שוטרים הודיעה כי עבודת מטה לגיבוש ההנחיות מצויה בשלבים מתקדמים כך שראוי לאפשר לה להשלים את התהליך לגיבוש ההנחיות המינהליות ולפרסומן. לטענת המבקשים, המחדלים בענייננו, לפיהם הרשות פועלת לפי שיקולים שאינם פומביים, מביאים לתוצאה מפלה אשר מקימה הגנה מן הצדק כך שיש לבטל את ההרשעה.

8. לטענת המשיבה, הבקשות אינן מעוררות שאלה בעלת חשיבות ציבורית משפטית החורגת מעניינם של הצדדים. המשיבה טוענת כי את שיקול דעת התביעה בדבר העמדת המבקשים לדין פלילי יש לבחון על רקע כתב האישום המקורי והחמור בו הואשמו המבקשים מלכתחילה. כתב האישום המקורי מצדיק, לטענתה, העמדה לדין פלילי, כך שבענייננו אין משמעות פרקטית לאי פרסום ההנחיות שכן זה איננו מקרה ביניים. המשיבה ציינה כי ההנחיות המינהליות שיסדירו את המדיניות, לרבות קווים מנחים להבחנה בין דין פלילי לדין משמעתי – צפויות להיות מגובשות ולהתפרסם עד סוף שנת 2019.

כתב האישום המתוקן, אשר גובש כחלק מהסדר טיעון בסופו של הליך גישור, אינו מבטא את עמדת התביעה באשר לאמת העובדתית באירוע מושא כתב האישום. לכן, לא העובדות המתוארות בכתב האישום המתוקן הן שצריכות לעמוד בבסיס שיקול דעתה של התביעה באשר למסלול הנכון לתיק – פלילי או משמעתי. המשיבה אינה חולקת על כך שתיקים ברמת חומרה דומה לעובדות כתב האישום המתוקן הופנו לעיתים לדין משמעתי. לטענתה, המבקש זנח את הטענה כי כתב האישום המקורי מהווה אכיפה בררנית הנופלת לגדר הגנה מן הצדק וניהל את התיק לפי כתב האישום המתוקן. המבקשים הסכימו לתיקון עובדות כתב האישום וסעיף העבירה המיוחס להם והודו בעובדות כתב האישום המתוקן. בהתאמה, המבקשים מנועים מלטעון שמלכתחילה לא היה מקום להעמידם לדין פלילי שכן הם בחרו שלא לנהל את משפטם ולשכנע את בית

המשפט שלא היה בסיס מלכתחילה להעמידם לדין. כן טוענת המשיבה כי המבקשים התייחסו לכתב האישום המתוקן כנקודת הייחוס לטענת האפליה לכל אורך ההליך. יוער, כי לצרכי בקשה זו, המבקש 1 הסכים, במענה לתגובת המשיבה, ששאלת האכיפה הבררנית תיבחן לאור כתב האישום המקורי.

לטענת המשיבה, עצם העובדה שתיקים ברמת חומרה דומה מופנים לעיתים לדין משמעותי, יכולה לשמש אינדיקציה במסגרת השיקול של "חומרת העבירה" על פי ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: הלכת כתב) ולא כחלק מטענה של אכיפה בררנית. בלאו הכי, הטענה לפיה חומרת העבירה אינה מצדיקה הרשעה אינה עומדת בקריטריונים למתן רשות ערעור בגלגול שלישי שכן מדובר באיזון הספציפי שערך בית המשפט קמא. בתי המשפט קמא שקלו את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, לרבות העובדה שתיקים דומים הועברו להליך משמעותי. הערכאות הקודמות הגיעו למסקנה שלא מתקיימים התנאים המצדיקים הימנעות מהרשעה היות שחומרת העבירה אינה מאפשרת לוותר על הרשעת המבקשים.

מכאן הבקשה שלפניי.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשות, בתגובת המשיבה ובתשובות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות. רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד, בהם הבקשה מעלה שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים (ר"ע 103/83 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)), או במקרים חריגים ביותר משיקולי צדק או חשש שנגרם למבקש עיוות דין מהותי (רע"פ 5066/09 אוחיון נ' מדינת ישראל (22.4.2010); רע"פ 8215/16 יצחק נ' מדינת ישראל (29.3.2017)). הבקשה שלפניי איננה עומדת באמות מידה אלו.

המסגרת הנורמטיבית בדבר אכיפה בררנית

10. אכיפה בררנית מתרחשת כאשר במקרים דומים וללא טעם טוב להבחנה, הדין נאכף נגד אחד אך אינו נאכף נגד אחר. כלומר, יש להוכיח הפליה – יחס שונה לנאשמים שאין ביניהם הבחנה רלוונטית. אכן, שיקול דעת רשויות התביעה האם להעמיד לדין צריך להיות מופעל באופן שוויוני. ההלכה הפסוקה קבעה כי שוויון זה –

"אינו טכני. פרשות נבדלות זו מזו במאפייניהן ובנסיבותיהן, והדין וההלכה הפסוקה מתירים לרשויות מרחב תמרון נכבד בהיבטים הנוגעים לאכיפה הפלילית... בדל"ת אמות שיקול דעת זה, עשויה הרשות לבכר להימנע מלהעמיד לדין אדם זה או אחר מטעמים טובים וענייניים. התביעה יכולה להביא בגדר שיקוליה שיקולים שונים הנוגעים לאינטרס הציבור; לשאוף למקד את אכיפתה במקרים חמורים; ושיקולים נוספים כיוצא באלה. סדרי עדיפויות באכיפה הם שיקול לגיטימי... על כן, אכיפה בררנית אינה היפוך של אכיפה מלאה. למעשה, בשל מחסור אינהרנטי במשאבים אנושיים וחומריים, אכיפה מלאה אינה מעשית ואינה אפשרית. הבעיה באכיפה הבררנית אינה טמונה אפוא בהיותה חלקית, אלא בפגמים הקשורים בהפעלת שיקול הדעת של רשויות האכיפה" (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ, בפס' 29 (10.9.2013) (להלן: עניין פרץ). ההדגשות הוספו).

ראו גם: עניין פרץ, בפס' 23, 32; ע"פ 4603/17 אדרי נ' מדינת ישראל (16.7.2019) (להלן: עניין אדרי); ע"פ 5107/18 קייס נ' מדינת ישראל, בפס' 32-34 (16.1.2019) (להלן: עניין קייס); רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' ורדי (31.10.2018) (בו נקבע כי ביסוסה של טענת אכיפה בררנית אינה דורשת הוכחה שהתביעה פעלה מתוך מניע פסול או כוונת זדון אלא די במחדלים שברשלנות וטעויות בתום לב שהביאו לאכיפה מפלה); רע"פ 21/19 אוויסון בע"מ נ' מדינת ישראל (14.4.2019).

טענת אכיפה בררנית ממוקמת לרוב בגדר הטענה המקדמית של הגנה מן הצדק (ראו: עניין פרץ, בפס' 27; סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982). הגנה מן הצדק חלה כאשר התנהגותה הפסולה של הרשות יוצרת מחסום מפני העמדה לדין. קבלת טענת הגנה מן הצדק מאפשרת לבית המשפט לבטל כתב אישום שהגשתו או בירורו סותרים מהותית עקרונות של צדק והגינות משפטית (עניין פרץ, בפס' 28 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן).

11. טענת אכיפה בררנית עשויה להוביל לביטול כתב האישום כך שהנאשם לא יעמוד לדין (שם, בפס' 3 לפסק דינו של הנשיא (בדימוס) א' גרוניס). אך אם ניתן לנקוט בסעד מתון יותר מביטול כתב האישום, לעיתים בתי המשפט יתחשבו בטענת ההגנה מן הצדק במישור גזר הדין (עניין ורדי, בפס' 11 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז). אכן, אכיפה מפלה היא פגם בהחלטה המינהלית, שעוצמתו וחומרתו משתנים לפי נסיבות המקרה והסעד שיושט יותאם לכך (עניין פרץ, בפס' 32-34). יהיו מקרים בהם למרות הפגם, הפגיעה בנאשם היא ברף הנמוך, שאז אין להורות על ביטול כתב האישום אלא הסעד יתבטא, אם בכלל, בהקלה בעונש (שם; עניין ורדי, בפס' 10 לפסק דינה של השופטת ד'

ברק-ארז: לעניין עוצמתו וחומרתו של הפגם יש חשיבות למידת הסלקטיביות באכיפה, כלומר ככל שהפרט "סומן" יותר כך הסלקטיביות חמורה יותר).

12. כדי להפריך את חזקת התקינות המינהלית, על נאשם הטוען לאכיפה בררנית לסתור את החזקה ולהוכיח שבוצעה לכאורה הבחנה לא ראויה בין מי שנתוניהם שווים. בעניין פרץ, השופט פוגלמן סבר (בדעת מיעוט בסוגיה זו), כי די להצביע על מקרים בודדים כדי להעביר את הנטל לסתור את טענת האכיפה הבררנית אל הרשות משום שלרשות יש נגישות עדיפה למידע (שם, בפס' 38). דעת הרוב בסוגיה זו בעניין פרץ סברה כי על הנאשם להראות שלאורך זמן ובאופן שיטתי הרשויות קיבלו במקרים דומים החלטות שונות משנתקבלו במקרה שלו (שם, בפס' 4 לפסק דינו של הנשיא (בדימוס) א' גרוניס ובפס' לפסק דינו 4 של השופט ט' ג'ובראן).

מן הכלל אל הפרט

13. המבקשים משליכים יהבם על העדר שקיפות שנובעת מאי גיבושן ופרסומן של הנחיות פנימיות לעניין ניתוב תיקי אלימות שוטרים להליך פלילי או להליך משמעת. אין חולק על החשיבות שבמתן פומבי להנחיות פנימיות (ראו, למשל: דפנה ברק-ארז משפט מינהלי כרך א 235-243 (2010)). כך, "אם אין מדובר בהנחיות כתובות, מצבו של הטוען קשה יותר וייתכן שמספיק שיצביע על היעדר אכיפה במקרים אחרים, תוך בקשת גילוי נתונים סטטיסטיים מהרשות" (מיכל טמיר אכיפה סלקטיבית 416 (2008)). המבקשים טענו כי אי פרסום ההנחיות יוצר חזקה לפיה רשויות האכיפה פועלות בשרירות (השוו למקרה שונה: בע"פ 106/17 מסיקה נ' מדינת ישראל, בפס' 49-50 לפסק דינה של השופטת י' וילנר (30.1.2018) (הרשות פעלה בניגוד להנחיות קיימות ללא טעמים סבירים וראויים, כלומר הוכחה באותו מקרה סטייה ברורה מהנחיות)).

14. לפני בית המשפט המחוזי בערעור ניצב כתב האישום המתוקן. ההכרעה בערעור התייחסה לעובדות כתב האישום המתוקן, שהן חמורות פחות מעובדות כתב האישום המקורי. בענייננו, המבקשים בחרו שלא לנהל משפט אלא להגיע להסדר טיעון שפעל לטובתם והקל בעובדות כתב האישום ובסעיף האישום. לאחר מכן, המבקשים הודו בעובדות כתב האישום המתוקן. מבלי שאדרש להכריע האם התקיימה אכיפה בררנית, הערכאות קמא לא דחו לגופה את הטענה לאכיפה בררנית, אלא שקלו אותה והגיעו למסקנה שחומרת העבירה היא המכריעה, כך שאין המדובר במקרה המאפשר התחשבות לקולא בשל אכיפה בררנית. לא מצאתי עילה להתערב בקביעות אלו של בית המשפט המחוזי במסגרתו של "גלגול שלישי".

באופן דומה, ברע"פ 12009/04 בן גביר נ' מדינת ישראל (9.1.2005), טען המבקש כי המשטרה לא העמידה לדין מאות אנשים אשר ביצעו עבירות דומות לעבירה שביצע. לפיכך, טען המבקש כי התקיימה אכיפה בררנית המצדיקה הימנעות מהרשעתו. וכך נקבע:

"טענותיו של המבקש מתבססות על טענות עובדתיות, והן מערבות בין אכיפה חלקית לאכיפה בררנית. בית המשפט המחוזי נתן דעתו לכל טענות המבקש, ולא מצא בהן ממש. המבקש הודה בעובדות כתב אישום מתוקן ושאלת ההרשעה והעונש הושארה להכרעת בית המשפט. על פי טענות הצדדים, בהתאם לטיעונים אלה ולחומר שהוצג לו, נקבעה מסקנתו של בית המשפט המחוזי. בפסק דינו הכריע בית המשפט על פי הכלל הרחב לפיו משהוכחה עבירה, יש להרשיע נאשם בביצועה, ובית המשפט יחרוג מכלל זה רק בנסיבות יוצאות דופן שאינן מתקיימות בעניינו של המבקש. טענותיו של המבקש אינן מעוררות כל שאלה החורגת מעניינם של הצדדים הישירים למחלוקת אשר תצדיק מתן רשות ערעור לערכאה שלישית."

דברים אלו יפים לענייננו, באשר מאחורי החזות לפיה הבקשה מעלה שאלה משפטית עקרונית, למעשה הבקשה נוגעת לעניינם הפרטני של המבקשים. על פי הלכת כתב, הימנעות מהרשעה תיעשה במקרים חריגים ויוצאי דופן ובהתקיימם של שני תנאים מצטברים, לפיהם נסיבות העבירה מאפשרות להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים וההרשעה פוגעת באופן חמור בשיקום הנאשם. כמו כן, הלכה פסוקה היא כי טענות לעניין יישומם של המבחנים שנקבעו בהלכת כתב להימנעות מהרשעה, אינן מקימות עילה למתן רשות ערעור (ראו: רע"פ 923/19 פלונית נ' מדינת ישראל (2.4.2019); רע"פ 3852/14 ורשואר נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (18.8.2014)).

בא כוח המבקשים מבקש להוסיף להלכת כתב מבחן נוסף, לפיו אכיפה בררנית, ככל שלא הצדיקה ביטולו של כתב האישום, יכולה להצדיק את ביטול ההרשעה, אלא שאין זה המקרה הראוי להכרעה בטענה זו, משהערכאות קמא נדרשו לטענה בנסיבותיו הקונקרטיים של העניין שלפנינו והכריעו כי אכן אין מקום לביטול ההרשעה בהינתן חומרת מעשה העבירה בנסיבותיה. אכן, גם לגישתי לגופו של עניין, מעשיהם החמורים של המבקשים אינם מאפשרים הימנעות מהרשעה. יפים לענייננו הדברים שנקבעו בבג"ץ 7141/05 ויתקין נ' מפכ"ל המשטרה (27.2.2006):

"האיסור המוחלט על שימוש בכח ואלים בידים שוטרים, תוך חריגה מגדר הנדרש באורח סביר להשגת תכלית

שמירת הסדר ובטחון הציבור, אינו צריך הדגשה. הוא מהווה אבן-יסוד בשיטה החוקתית הנוגעת לפעילותם של גורמי אכיפת החוק במדינה... המשטרה אמורה להגן על הסדר והבטחון הציבורי, ולהבטיח את שלומו של הפרט והכלל. היא לא נועדה להפיל את חיתתה על הסביבה, והיא מנועה מעשיית שימוש בכוחה שלא למטרה לשמה הוא הופקד בידיה. סטייה ממושכלות יסוד אלה, או אף קיומו של חשש לסטייה כזו, מחייב בחינה מעמיקה של ההשלכות המתחייבות מכך הן לגבי הפרט הנחשד או המואשם, הן לגבי המשטרה כזרוע מרכזית של השלטון, וכל אלה בהתייחסם לנורמות ואורחות פעולה הצריכים לאפיין את גופי השלטון בישראל.

[...]

השימוש באלימות בידי גורמי אכיפת החוק אינו עולה בקנה אחד עם הדרישה הבסיסית הראשונית כי גורמים אלה, בראש וראשונה, יכבדו הם עצמם, את החוק במסגרת מילוי תפקידם [...] כבר נפסק בעבר כי רמתה ודמותה של משטרת ישראל בעיני הציבור הם גורמים בעלי חשיבות מן המעלה הראשונה, וכי אימון הציבור הוא נכס חיוני לתפקודה התקין של הרשות השלטונית בישראל. יש להגן על אימון זה תוך עמידה על כך ששוטרי ישראל ימלאו את תפקידם למען הציבור ביושר, ניקיון כפיים, ושמירה על גידרי החוק; אימון זה עומד בבסיס תפקודן של רשויות אכיפת החוק, ובלעדיו לא יוכלו למלא את משימותיהן [...] שימוש בכח והפעלת אלימות על ידי שוטר במהלך מילוי תפקידו תוך סטייה מן הנדרש לקיום הסדר ובטחון הציבור פוגע בדמותה של המשטרה ובתדמיתה בעיני הציבור" (שם, בפס' 12, 14-15).

גם לא עולה בענייננו חשש לעיוות דין כלפי המבקשים או שיקולי צדק המצדיקים את התערבותו של בית משפט זה. השוו גם לעניין קייט, בו נקבע כי "אף אם נניח לטובת המערער כי יש טעם בטענת ההגנה מן הצדק שהעלה, הרי שלא היה בה כדי להצדיק הקלה נוספת עמו, כאשר מביאים בחשבון את החומרה המופלגת של מעשיו" (שם, בפס' 35).

13. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ג' בתשרי התש"פ (2.10.2019).

ש פ ט